

Gadā kopumā IKP izaugsme joprojām varētu pārsniegt iepriekš prognozētos 3,7%

Publicēts: 01.11.2021.

[Jaunumi](#)

Pēc ļoti straujā kāpuma otrajā ceturksnī, trešajā ceturksnī Latvijas ekonomikas izaugsme ir bijusi jau daudz mērenāka, iekšzemes kopproduktam (IKP) salīdzinājumā ar pagājušā gada trešo ceturksni palielinoties par 4,8%, liecina Centrālās statistikas pārvaldes IKP ātrā novērtējuma dati. Neskatoties uz Covid-19 ierobežojumu tālāku mazināšanos, salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni IKP pēc sezonāli un kalendāri korigētiem datiem ir palielinājies tikai par 0,3%, kas ir visai mērens ekonomiskās izaugsmes temps.

Līdzīgi kā iepriekšējā ceturksnī arī trešajā ceturksnī straujāka izaugsme bijusi pakalpojumu sektorā, kas iepriekš bija daudz smagāk cietis no vīrusa izplatības un saslimstības mazināšanai noteiktajiem ierobežojumiem. Pakalpojumu nozares kopā, salīdzinot ar pagājušā gada trešo ceturksni, augušas par 6,1%, kamēr ražojošajās nozarēs pieaugums veidojis 1,3%. Izvēsta statistika par atsevišķām nozarēm IKP ātrajā novērtējumā vēl nav pieejama, bet jau publiskotie mēnešu dati rāda, ka visai spēcīgs pieaugums trešajā ceturksnī bijis tirdzniecībā, savukārt transporta nozares straujāku atgūšanos vienlaikus ar pasažieru pārvadājumu atjaunošanos kavējis tālāks Krievijas kravu tranzīta kritums caur Latvijas ostām. Mēnešu dati rāda arī mazāku viesu skaitu viesnīcās, ko noteikusi galvenokārt ārvalstu tūristu skaita samazināšanās, atšķirībā no pagājušā gada vasaras vairs nepastāvošā Baltijas tūrisma burbulim.

No ražošanas nozarēm spēcīgs ap 8% kāpums jūlijā un augustā bijis apstrādes rūpniecībā, turpinot strauji augt kokapstrādes un mašīnbūves apjomus, savukārt būvniecības un lauksaimniecības nozarēs pieauguma tempi trešajā ceturksnī visdrīzāk bijuši tuvu nullei.

Gada pirmajos trīs ceturkšņos kopā Latvijas ekonomika vairāk nekā par 5% pārsniegusi 2020. gada attiecīgā perioda līmeni, taču ceturtajā ceturksnī līdz ar Covid-19 straujo izplatību un jau oktobra sākumā noteiktajiem jaunajiem ierobežojumiem izaugsme jūtami sabremzēsies. Tomēr gadā kopumā IKP pieaugums joprojām varētu pārsniegt Finanšu ministrijas jūnija sākumā prognozēto 3,7% līmeni, pateicoties straujākam kāpumam iepriekšējos ceturkšņos, it īpaši otrajā ceturksnī.

Pagaidām jaunākie ekonomiskās konfidences indikatori Latvijā oktobrī ir uzrādījuši nelielu uzņēmēju un patērētāju noskaņojuma uzlabošanos salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi. Tomēr Latvijā noskaņojums aizvien ir pesimistiskāks nekā Eiropā kopumā, kur ESI indekss jau vairākus mēnešus saglabājis rekordaugstā līmenī, un arī pašreizējā epidemioloģiskā situācija valstī nedod pamatu kādam tālākam uzlabojumam. Ir papildījušies jau iepriekš iezīmētie riski par Covid-19 uzliesmojumu šā gada rudenī, kuru veiksmes gadījumā varētu izdoties ierobežot vēl šī gada laikā. Šādā gadījumā tā ietekme uz ekonomiku vēl aizvien būtu ierobežota, tieši ietekmējot tikai ierobežotās vietējo pakalpojumu nozares, kamēr uz eksportu orientētās nozares un, pirmkārt, apstrādes rūpniecība varētu turpināt palielināt ražošanas apjomus, izmantojot aizvien augsto pieprasījumu ārējos tirgos. Vienlaikus arī šeit sākuši arvien skaidrāk iezīmēties riski saistībā ar pēdējā laikā strauji augošajām resursu un izejvielu cenām, būtiski palielinot ražošanas izmaksas.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/gada-kopuma-ikp-izaugsme-joprojam-varetu-parsniegt-ieprieks-prognozetos-37>